

น้ำหมักจากพืช

นำเสนอเมื่อ : 11 ก.ค. 2552

ขอกลำนิด ๆ ขอพุดหน้อย ๆ

การเกษตรที่อาศัยธรรมชาติที่พึ่งพาซึ่งกันและกันโดยเฉพาะการเกษตรในปัจจุบัน ที่ต้องการพัฒนาและแก้ไขเกี่ยวกับการใช้สารเคมีกับพืชและสัตว์ เพราะที่ผ่านมาสารเคมีที่ตกค้างในพืชที่คนนำมาบริโภค ทำให้มีผลกระทบต่อร่างกาย ตลอดจนสุขภาพแวดล้อม หรือชีวิบริเวณเป็นอย่างมาก ฉะนั้นควรที่จะหันมาสนใจในเรื่องการเกษตรธรรมชาติที่ปลอดจากสารเคมี ไม่ว่าจะเป็นปุ๋ย สารกำจัดหรือป้องกันศัตรูพืช ที่ได้มาจากธรรมชาติรอบตัวเรา ซึ่งจะเป็นการลดต้นทุนการผลิต และยังปลอดภัยในเรื่องของสุขภาพอนามัยของผู้ผลิตและผู้บริโภคอีกด้วย

เอกสารนี้ได้นำความรู้ การปฎิบัติหมักชีวภาพ การทำน้ำหมักจุลินทรีย์จากพืชสดสีเขียวและจากผลไม้ที่สามารถหาหาวัตถุดิบในท้องถิ่นทั่ว ๆ ไปได้ แต่ผลที่ได้คุ้มค่าเกิดประโยชน์เป็นอย่างดี และขอขอบคุณคนของแผ่นดิน ชุมชนดินหนองแดนเหนือ ตำบลบ้านตาด อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานีตลอดจนองค์การแพลนแห่งประเทศไทยที่สนับสนุนด้านงบประมาณในการฝึกอบรมครู นักเรียน ผู้ปกครอง เกี่ยวกับการเกษตรแบบยั่งยืน กลีกรรรมไรสารพิษ ชีวิตยั่งยืน พื้นดินจะอุดมข้าวลูก ข้าวหลานสืบไป.....

การทำน้ำหมักจากพืชสดสีเขียว

ส่วนประกอบ

1. ผักบุ้ง หน่อกล้วย หน่อไม้ อย่างละ 2 กิโลกรัม หรือถ้าหาไม่ได้ครบ ก็ใช้อย่างใดอย่างหนึ่ง จำนวน 6 กิโลกรัม
2. ใบเขียว ๆ พืชตระกูลถั่ว ต่าง ๆ จำนวน 2 กิโลกรัม
3. น้ำตาบทรายหรือกากน้ำตาล จำนวน 4 กิโลกรัม
4. หัวเชื้อน้ำจุลินทรีย์ 10 ช้อนแกง (ไม่มีก็ได้)

วิธีหมัก

นำผักบุ้ง หน่อไม้ หน่อกล้วย และใบพืชมาหั่นตามขวาง ขนาด 3 - 5 เซนติเมตร

นำไปคลุกกับน้ำตาลทรายหรือกากน้ำตาล

จากนั้นนำไปบรรจุในถังพลาสติกแล้วปิดปากถังให้สนิทพอประมาณ หมักไว้ในที่ร่มไม่ให้โดนแดด ประมาณ 7 - 15 วัน จะได้น้ำหัวเชื้อจุลินทรีย์ จึงกรองเอาแต่น้ำเก็บไว้ใช้ ส่วนกากให้นำไปใช้ผสมทำปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยพืชสดต่อไปได้

การเก็บรักษา

ควรเก็บไว้ในที่ร่ม อย่าให้ถูกแสงแดด เพราะจุลินทรีย์จะตาย ถ้ามีกลิ่นเหม็น ให้เติมน้ำตาลลงไปแล้วปิดฝาเหมือนเดิม กลิ่นจะหายไป ถ้าเป็นฝาสีขาวลอยหนาแสดงว่าน้ำหมักหมักได้ผลดี คือเกิดราขาว เป็นราที่เป็นประโยชน์ แต่หากเป็นสีดำ เหม็น แสดงว่าเป็นราดำ คืออาหารไม่พอ ให้เติมน้ำตาลหรือกากน้ำตาล

การนำไปใช้ ของน้ำหมักจากพืชสีเขียว

- ปรับโครงสร้างดิน ใช้น้ำหมัก 1 ส่วนต่อน้ำ 100 ส่วน รดราดดิน แล้วคลุมด้วยฟาง ก่อนการปลูกพืช 7 วัน
- ใช้เป็นหัวเชื้อทำปุ๋ยหมัก ใช้น้ำจุลินทรีย์ 3 ช้อนแกง ต่อหน้า 15 ลิตร และเติมน้ำตาลทรายหรือกากน้ำตาล 3 ช้อนแกงนำไปรดกองปุ๋ย
- ใช้บำบัดน้ำเสีย กลิ่นเหม็น น้ำจุลินทรีย์ 1 ส่วนต่อหน้าตาล 1 ส่วน น้ำ 10 ส่วน
- ใช้เร่งให้พืชเติบโต แข็งแรง ด้านทานโรคและแมลง ใช้น้ำจุลินทรีย์ 3ช้อนแกงต่อหน้า 1 ปี๊บหรือ 20 ลิตร ฉีดพ่นหรือรดราดบริเวณรอบต้นพืช

“ไม่มีคนยากจน ในหมู่ของคนที่ยั่งยืน”

การทำน้ำหมักจากผลไม้

ส่วนประกอบ

- กล้วยน้ำว่าสุก มะละกอสุก ฟักทองแก่ อย่างละ 2 กิโลกรัม ถ้าหาไม่ได้ครบทั้ง 3 ชนิดอาจใช้อย่างใดอย่างหนึ่งแทนก็ได้
- น้ำตาลทรายหรือกากน้ำตาล 3 กิโลกรัม
- น้ำเชื้อจุลินทรีย์จากผลไม้ 10 ช้อนแกง(ไม่มีก็ได้)

วิธีหมัก

ใช้ผลไม้ทั้งผล ไม่ต้องล้าง ไม่ต้องปอกเปลือก หั่นตามขวางหนา 3 – 5 เซนติเมตร การหมักและการเก็บรักษาทำเช่นเดียวกับน้ำหมักจากพืชสดสีเขียว

ประโยชน์ของน้ำหมักจากผลไม้

มีประโยชน์เหมือนน้ำหมักจากพืชสดสีเขียว

1. ใช้เร่งผล เพื่อเพิ่มความหวาน เร่งราก หัว เหง้าของพืชให้อวบสมบูรณ์
2. ใช้ผสมกับน้ำจุลินทรีย์จากพืชสดสีเขียว โดยใช้ให้ตรงกับช่วงเจริญของต้นไม้ช่วงต่าง ๆ

การนำไปใช้ของน้ำหมักจากผลไม้ ใช้ได้เช่นเดียวกับการหมักจากพืชสดสีเขียว หรือจะนำไปใช้รวมกันทั้งสองชนิดโดยใช้สูตรตามตารางดังนี้

สูตร	ระยะของพืช	น้ำหมักจากพืช (ส่วน)	น้ำหมักจากผลไม้ (ส่วน)
1	เร่งการเจริญเติบโตของพืช	10	1
2	ช่วยเร่งออกดอก	5	5
3	ช่วงเร่งผล ราก หัว	1	10

การต่อเขื่อน้ำหมักทั้งสองประเภทเพื่อนำไปขยายให้มีปริมาณมากขึ้น โดยใช้

- น้ำหมัก 1 ส่วน
- น้ำตาลหรือกากน้ำตาล 1 ส่วน

หน้าสะอาด 10 ส่วน

น้ำทั้งสามอย่างหมักรวมกันไว้ประมาณ 7 - 15 วัน หรืออาจจะนานกว่านี้ก็ได้ แต่ให้สังเกต
ดูเป็นฝ้าขาวแสดงว่าหมักนั้นสมบูรณ์ นำไปใช้ ได้มีประสิทธิภาพ แต่ถาเป็นสีดำมีกลิ่นเหมือน
โห้เต็มน้ำตาลหรือกากน้ำตาล ซึ่งมีสาเหตุมาจากอาหารให้กับจุลินทรีย์ไม่พอ

เอกสารหมายเลข 3 / 2550

ของฝากจาก

ครูคำโหล่ง

โรงเรียนชุมชนสงเคราะห์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา